

Notă de Fundamentare

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Hotărârea Guvernului pentru aprobarea amendamentului convenit între Guvernul României și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei, prin schimbul de scrisori semnate la București la 27 octombrie 2025 și la Paris la 9 decembrie 2025, la Acordul-cadru de împrumut dintre România și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei destinat finanțării proiectului privind reabilitarea monumentelor istorice din România, semnat la București la 12 decembrie 2006 și la Paris la 18 decembrie 2006

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

2.1 Sursa proiectului de act normativ

Inițierea actului normativ de către Ministerul Finanțelor este rezultatul încheierii unui amendament la Acordul-cadru de împrumut dintre România și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei (BDCE) destinat finanțării proiectului privind reabilitarea monumentelor istorice din România, semnat la București la 12 decembrie 2006 și la Paris la 18 decembrie 2006.

Conform prevederilor art. 4 al Hotărârii Guvernului nr. 191/2007, Ministerul Finanțelor este autorizat să introducă, de comun acord cu BDCE, în funcție de condițiile concrete de derulare a Acordului-cadru de împrumut, amendamente la conținutul acestuia, pe care le supune ulterior aprobării prin hotărâre a Guvernului.

2.2 Descrierea situației actuale

La data de 12 decembrie 2006 la București și la 18 decembrie 2006 la Paris a fost semnat Acordul-cadru de împrumut dintre România și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei (BDCE), în valoare de 78,2 mil. EUR destinat finanțării proiectului privind reabilitarea monumentelor istorice din România, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191/2007, cu completările ulterioare. Costul total al proiectului se ridică la cca. 114,88 mil. EUR, iar diferența de cca. 36,68 mil. EUR reprezintă contribuția României la proiect.

Până în prezent, a fost trasă din împrumut suma de 73,2 mil. EUR (cca. 93,6%), iar din costul total net al proiectului au fost utilizate cca. 106 mil. EUR. Ca urmare, partea rămasă de executat din cost total net se ridică astfel la 8,89 mil. EUR.

Agenția de implementare a proiectului este Ministerul Culturii (MC) căruia i s-a delegat întreaga autoritate și responsabilitate pentru realizarea proiectului. Principalele obiective ale acestui proiect sunt: consolidarea, reabilitarea și restaurarea, precum și îmbunătățirea funcționalității a 16 monumente istorice de mare valoare și importanță pentru țara noastră cum ar fi: Palatul Culturii din Iași, Teatrul Național "Vasile Alecsandri" Iași, Muzeul Național de Artă al României, Muzeul Țăranului Român, Casa Albastră (Sibiu) etc.

Până în prezent, au fost deja finalizate și redeschise publicului 14 obiective, între care, Palatul Regal - Muzeul Național de Artă al României, Muzeul Țăranului Român, Muzeul Național de Istorie Naturală "Grigore Antipa", Palatul Culturii Iași - Complexul Național „Moldova” Iași, Casa Albastră - Muzeul Național „Brukenthal”, Teatrul "Vasile Alecsandri", Biblioteca Națională a României - Filiala "Omnia" din Craiova, etc.

Celelalte 2 obiective rămase în cadrul proiectului, respectiv Muzeul Național „George Enescu” - Palatul „Cantacuzino” și Muzeul "Dr. Ioan și Nicolae Kalinderu" din București sunt în diferite faze de realizare. Data limită de finalizare a proiectului, astfel cum a fost recent

extinsă este 30 iunie 2029.

La Muzeul „Dr. Ioan și Nicolae Kalinderu” este în curs de elaborare documentația de proiectare, iar la Palatul „Cantacuzino”, au fost executate aproximativ 25% din lucrări, însă contractul de lucrări nu a mai fost prelungit din 2024 din cauza intrării în insolvență a antreprenorului. Pentru continuarea investiției, MC a realizat o expertiză tehnică care a reliefat cantitatea și calitatea intervențiilor efectuate, precum și volumul și tipul celor rămase de executat și a valorii acestora.

Urmare expertizei MC și luând în considerare schimbările determinate de actualul context economic care au creat un impact major pe piața construcțiilor din România, prin creșterea exponențială a prețurilor materialelor de construcție, costul net actualizat al lucrărilor și activităților rămase de executat la cele 2 obiective, se ridică la 24,4 mil. EUR (acesta incluzând și costurile cu asistența tehnică necesară pe durata execuției, dirigenția de șantier, avizele și autorizațiile, precum și acoperirea actualizărilor de preț). Subliniem, în acest sens, că investițiile aferente monumentelor au întotdeauna o pondere mai mare în ceea ce privește cheltuielile neprevăzute în comparație cu edificiile noi unde se pot anticipa într-o mai bună măsură riscurile și fluctuațiile inerente pieței din domeniul construcțiilor. Cel mai adesea, viciile ascunse ale structurii, zidăriei și instalațiilor contribuie la o creștere semnificativă a valorii inițiale contractate.

Suma rămasă în cadrul proiectului se ridică la 8,9 mil. EUR, identificându-se astfel necesitatea majorării costului proiectului și, implicit, a contribuției României la proiect cu cca. 15,5 mil. EUR.

2.3 Schimbări preconizate

În contextul elementelor menționate în cadrul Secțiunii 2.2, la cererea MC, la data de 27 octombrie 2025 s-a solicitat BDCE amendarea Acordului-cadru de împrumut, în sensul majorării costului proiectului și implicit a contribuției României la proiect cu cca. 15,5 mil. EUR. Astfel, costul proiectului a fost majorat de la 114,878 mil. EUR la 130,378 mil. EUR, iar contribuția României de la 36,67 mil. EUR la 52,178 mil. EUR, ceea ce a condus implicit și la actualizarea distribuirii costului total al proiectului pe surse și categorii de cheltuieli.

Prin scrisoarea din data de 9 decembrie 2025, Banca confirmă acceptul său cu privire la propunerea părții române, astfel cum este menționat mai sus.

Proiectul de act normativ nu instituie o politică publică nouă, ci este continuarea unei politici existente, reprezentând o etapă ulterioară într-un proces deja stabilit prin legislație, care reglementează exclusiv aspecte tehnice necesare pentru asigurarea finalizării unui obiectiv de investiții aflat în curs de execuție, în cadrul unui proiect deja în implementare. Amendamentele propuse au fost convenite între părți, în conformitate cu prevederile art. 4 din Hotărârea Guvernului nr. 191/2007, prin schimbul de scrisori semnate la data de 27 octombrie 2025, respectiv 9 decembrie 2025.

Promovarea prezentului proiect de hotărâre a Guvernului se circumscrie dispozițiilor art. 110 alin.(4) din Constituția României, republicată, potrivit căreia *„Guvernul al cărui mandat a încetat potrivit alineatelor (1) și (2) îndeplinește numai actele necesare pentru administrarea treburilor publice, până la depunerea jurământului de membrii noului Guvern”*.

2.4 Alte informații *)

Suplimentarea costului proiectului privind reabilitatea monumentelor istorice, astfel cum este menționat mai sus, cu 15,5 mil. EUR nu conduce la creșterea volumului proiectelor cu finanțare rambursabilă aflate în implementare la nivelul MC și nu generează impact financiar asupra bugetului de stat. În acest sens, subliniem că în paralel cu acest amendament, prin Hotărârea Guvernului nr. 694/2025 au fost aprobate amendamente la

Acordul-cadru de împrumut dintre România și BDCE pentru finanțarea Proiectului privind finalizarea construcției, renovarea sau reabilitarea clădirilor culturale de interes public din România, care vizau o reducere a costului acestui proiect cu 15,5 mil. EUR.

Finalizarea investiției la Palatul „Cantacuzino”, prin continuarea lucrărilor este esențială pentru salvarea clădirii istorice, marcă a Patrimoniului Cultural European, repunerii în valoare a memoriei marelui compozitor George Enescu, revigorării activității culturale destinate marelui public și conservării și dezvoltării urbanistice a celei mai notorii și reprezentative zone istorice din București, Calea Victoriei. Lucrările deja începute expun imobilul la riscuri structurale și de siguranță, dar și la degradarea decorațiilor și picturilor interioare, spațiul fiind lipsit de condițiile necesare conservării pe termen mediu și lung. Ploile abundente și căldura excesivă erodează rapid elementele asiguratorii cu care s-a intervenit pentru conservarea de urgență a intervențiilor realizate până în 2024. Orice amânare a lucrărilor sporește riscul de creștere a costurilor investiționale și ar conduce imediat la necesitatea cheltuirii de noi sume pentru alte intervenții provizorii de punere în siguranță imediată dat fiind că efectele conservării realizată anterior se atenuează. Impactul prelungirii ieșirii din circuit a instituției muzeale aduce deservicii patrimoniului muzeului care deține cea mai relevantă și mai mare colecție a creației enesciene și a bunurilor care au aparținut compozitorului.

O altă consecință este cea de natură economică, întrucât muzeul este un reper național și european atât prin însăși arhitectura și locația sa, cât și prin expresia culturală și istorică pe care o deține, calități care îi sporesc atractivitatea turistică. Inclusiv din această perspectivă, cu atât mai mult cu cât Festivalul și Concursul Internațional „George Enescu”, dar și alte evenimente culturale aduc un flux important de turiști în Capitală, este vital ca intervențiile de conservare și restaurare să conducă într-un timp cât mai scurt la redeschiderea muzeului pentru public pentru asigurarea colectării propriilor venituri care vor atenua impactul asupra bugetului MC.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic **)

3.1 Descrierea generală a beneficiilor și costurilor estimate ca urmare a intrării în vigoare a actului normativ

3.2 Impactul social

3.3 Impact asupra drepturilor și libertăților fundamentale ale omului

3.4 Impactul macroeconomic

3.4.1 Impactul asupra economiei și asupra principalilor indicatori macroeconomici

3.4.2 Impactul asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

3.5 Impactul asupra mediului de afaceri

3.6 Impactul asupra mediului înconjurător

3.7 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva inovării și digitalizării

3.8 Evaluarea costurilor și beneficiilor din perspectiva dezvoltării durabile

3.9 Alte informații

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent cât și pe termen lung (5 ani), inclusiv informații cu privire la cheltuieli și

venituri. *)**

Astfel cum este menționat în cadrul Secțiunii 2.4 suplimentarea cu 15,5 mil. EUR a proiectului F/P 1562 prevăzută în prezentul amendament, nu conduce la creșterea valorii totale cumulate a proiectelor, având în vedere reducerea de către MC a costului Proiectului F/P 1572 (2006) cu 15,5 mil. EUR. Ca urmare, nu există impact suplimentar asupra bugetului alocat acestor proiecte față de valoarea prevăzută în legile bugetare anterioare.

În plus, partea rămasă de executat este prevăzută a se realiza pe o perioadă de cca. 4 ani, costul rămas urmând a fi distribuit uniform pe mai mulți ani, cu impact limitat în anul curent, care este dedicat realizării activităților preliminare lucrărilor de execuție.

-în mii lei

Indicatori	Anul curent	Următorii patru ani				Media pe cinci ani
	2026	2027	2028	2029	2030	
4.1 Modificări ale veniturilor bugetare, plus/minus, din care:						
a)buget de stat, din acesta:						
i. impozit pe profit						
ii. impozit pe venit						
b)bugete locale						
i. impozit pe profit						
c)bugetul asigurărilor sociale de stat						
i. contribuții de asigurări						
d)alte tipuri de venituri (se va menționa natura acestora)						
4.2 Modificări ale cheltuielilor bugetare, plus/minus, din care:						
a)buget de stat						
b)bugete locale:						
i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
c)bugetul asigurărilor sociale de stat:						

i. cheltuieli de personal						
ii. bunuri și servicii						
d)alte tipuri de cheltuieli (se va menționa natura acestora)						
4.3 Impact financiar, plus/minus, din care:						
a)buget de stat						
b)bugete locale						
4.4 Propuneri pentru acoperirea creșterii cheltuielilor bugetare						
4.5 Propuneri pentru a compensa reducerea veniturilor bugetare						
4.6 Calcule detaliate privind fundamentarea modificărilor veniturilor și/sau cheltuielilor bugetare						
4.7 Prezentarea, în cazul proiectelor de acte normative a căror adoptare atrage majorarea cheltuielilor bugetare, a următoarelor documente: a) fișa financiară prevăzută la art. 15 din Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare, însoțită de ipotezele și metodologia de calcul utilizată; b) declarația conform căreia majorarea de cheltuială respectivă este compatibilă cu obiectivele și prioritățile strategice specificate în strategia fiscal-bugetară, cu legea bugetară anuală și cu plafoanele de cheltuieli prezentate în strategia fiscal-bugetară.						
4.8 Alte informații						
Secțiunea a 5 a Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare						
5.1 Măsurile normative necesare pentru aplicarea prevederilor proiectului de act normativ						
5.2 Impactul asupra legislației în domeniul achizițiilor publice						
5.3 Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația UE (în cazul proiectelor ce transpun sau asigură aplicarea unor prevederi de drept UE).						
5.3.1 Măsurile normative necesare transpunerii directivelor UE						
5.3.2 Măsurile normative necesare aplicării actelor legislative UE						
5.4 Hotărâri ale Curții de Justiție a Uniunii Europene						

5.5	Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente asumate
5.6	Alte informații
Secțiunea a 6 - a Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ	
6.1	Informații privind neaplicarea procedurii de participare la elaborarea actelor normative
6.2	Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, institute de cercetare și alte organisme implicate
6.3	Informații despre consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale
6.4	Informații privind puncte de vedere/opinii emise de organisme consultative constituite prin acte normative
6.5	Informații privind avizarea de către:
a)	Consiliul Legislativ - este necesar avizul Consiliului Legislativ
b)	Consiliul Suprem de Apărare a Țării
c)	Consiliul Economic și Social
d)	Consiliul Concurenței
e)	Curtea de Conturi
6.6	Alte informații
Secțiunea a 7-a Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ	
7.1	Informarea societății civile cu privire la elaborarea proiectului de act normativ
7.2	Informarea societății civile cu privire la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice
Au fost respectate dispozițiile Legii nr. 52/2003, republicată, privind transparența decizională. Proiectul de act normativ a fost publicat pe pagina de web a Ministerului Finanțelor la data de 6 aprilie 2026, iar pe parcursul consultării publice nu au fost formulate propuneri și/sau sugestii cu privire la actul normativ.	
Secțiunea a 8-a Măsurile privind implementarea, monitorizarea și evaluarea proiectului de act normativ	
8.1	Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ
Punerea în aplicare a prezentului act normativ se asigură de către Ministerul Finanțelor și Ministerul Culturii.	
8.2	Alte informații

Având în vedere cele de mai sus, propunem aprobarea proiectului de hotărâre a Guvernului pentru aprobarea amendamentului convenit între Guvernul României și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei, prin schimbul de scrisori semnate la București la 27 octombrie 2025 și la Paris la 9 decembrie 2025, la Acordul-cadru de împrumut dintre România și Banca de Dezvoltare a Consiliului Europei destinat finanțării proiectului privind reabilitarea monumentelor istorice din România, semnat la București la 12 decembrie 2006 și la Paris la 18 decembrie 2006.

Alexandru NAZARE

Ministrul Finanțelor

DEMETER András István

Ministrul Culturii

Avizăm favorabil

Marian - Cătălin PREDOIU

Ministrul Justiției, Interimar